

NAŠEMU MARKU V SPOMIN ...

Na žalni seji* na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani smo se v petek, 28. junija 2024, poslovili od našega dragega prijatelja dr. Marka Ilešiča, ki je s svojo izjemno življenjsko potjo pustil neizbrisen pečat v naši skupnosti. Profesor in sodnik je bil mnogo več kot le človek z uglednimi nazivi; bil je steber znanja, pravičnosti in modrosti, ki je s svojo predanostjo navdihoval vse okoli sebe. Bil pa je tudi aktiven član pravniške skupnosti in dolgoletni predsednik Zveze društev pravnikov Slovenije.

Doktor Marko Ilešič je prevzel predsedovanje Zveze društev pravnikov Slovenije leta 1994 na volilni skupščini v Portorožu za dotedanjim predsednikom dr. Janezom Šinkovcem. Njeno delo je vodil do 2. marca 2006, ko je bil za njenega predsednika izvoljen prof. dr. Lojze Ude. Zveza društev pravnikov Slovenije in Zveza društev pravnikov za gospodarsko pravo Slovenije sta se v tistem obdobju zelo aktivno vključevali v nastajanje novega pravnega reda, kar še zlasti velja za obdobje po začetku pristopnih pogajanj za vstop v Evropsko unijo in zvezo NATO od leta 1996 do leta 2004, v katerem je Zveza društev pravnikov Slovenije organizirala nekaj zelo odmevnih okroglih miz in tematskih razprav, zlasti pred referendumom o vstopu v EU in zvezo NATO leta 2004.

Zveza društev pravnikov Slovenije skupaj z Zvezo društev za gospodarsko pravo vsako leto organizira osrednji strokovni dogodek Dneve slovenskih pravnikov v Portorožu. Gre za najpomembnejše letno strokovno in tudi družabno srečanje slovenskih pravnikov od leta 1978. Programi Dnevov so bili povezani z vsakokratnimi najpomembnejšimi ustavnopravnimi in zakono-

* Besedilo je pripravljeno na podlagi nagovora, ki ga je imel avtor na žalni seji za dr. Marka Ilešiča, ki sta jo organizirali Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani in Zveza društev pravnikov Slovenije na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani 28. junija 2024. Besedilo je bilo z istim naslovom objavljeno v posebni številki TFL Glasnika (št. 23/2024), posvečeni spominu na dr. Marka Ilešiča, 2. julija 2024, <<https://www.tax-fin-lex.si/Dokument/Podrobnosti?rootEntityId=a45cbdcce-c40b-4d1d-8b7d-93374980a13b>> (14. 7. 2024), objavljeno pa bo tudi v posebnem zborniku, ki ga pod vodstvom urednika Francija Gerbca, sicer podpredsednika obeh zvez, pripravljata Zveza društev pravnikov Slovenije in Zveza društev za gospodarsko pravo Slovenije, posvečen pa bo 135-letnici društva Pravniki in združevanju slovenskih pravnikov.

dajnimi temami, pa tudi perečimi problemi njihovega izvajanja v vsakdanji praksi, tudi sodni. Več sto avtorjev različnih profilov in prepričanj ter nazorov je soočalo pogosto zelo nasprotujoče si poglede. Pregled nastopov dr. Marka Ilesiča na Dnevih kaže njegovo več kot 35-letno kontinuiteto s številnimi pomembnimi družbenimi in pravnimi temami na področjih splošnega civilnega, gospodarskega, transportnega in športnega prava. Njegova prezgodnja smrt mu je preprečila, da bi nastopil na letošnjih Dnevih na okrogli mizi »20 let slovenskega članstva v EU in izzivi za prihodnost«. Zveza društev pravnikov Slovenije mu je za njegov vsestranski prispevek slovenski pravni teoriji in znanosti ter tudi praksi na številnih področjih prava, kakor tudi za njegovo dolgoletno predsedovanje Zvezi na Dnevih slovenskih pravnikov leta 2014 podelila nagrado za življenjsko delo.

Doktor Marko Ilesič je bil Matija Čop slovenskega prava. Pravi poliglot. Tekoče je govoril več evropskih jezikov, še v številnih drugih pa se je lahko sporazumeval. Bil je neizmerno načitan in razgledan in skoraj ni teme, o kateri ne bi kompetentno razpravljaj. Pravniške knjige so bile njegova strast. V časih, ko so bile informacije še težko dosegljive in je bilo primerjalno pravo izrazito cenen pristop, sem bil z njim večkrat v knjigarnah. Lahko je bil Hugendubel na Stachus v Münchnu ali Manz na Kollmarktu na Dunaju. Zapodila sva se med pravne knjige, jih tehtala v rokah in si jih skrbno ogledovala. Marko je s svojim značilnim pogledom iznad brkov listal po knjigah in potihom mrmral. V tistih trenutkih ga nisem motil. Težko pa si predstavljaš bolj zadovoljnega človeka. S poti sva marsikatero knjigo prinesla v Ljubljano. Marko se je v stari maniri takoj podpisal na prvo stran. Imel je izjemno sposobnost naglega branja in razumevanja. Besedilo je na hitro preletel in skoraj nezmotljivo iz njega potegnil bistvo. Žal pa tega svojega bogatega znanja, globokih mislih in logičnih spoznanj ni znal prenesti na papir. Njegova predavanja si lahko požiral. Niso bila le prenos informacij, temveč prava popotovanja v svet kritičnega mišljenja, etike in intelektualne radovednosti. Njegov način poučevanja je bil edinstven – kombinacija stroge znanstvene discipline in globoke človeške topline. Vsak, ki je imel priložnost sedeti v njegovi predavalnici, je odšel bogatejši, ne le z novim znanjem, temveč tudi z navdihom za življenje. In še nekaj. Prav na vsakem od njih je postregel z duhovito pripombo, nedolžno šalo ali drobno iskrico, s katerimi nam je narisal nasmešek na obraz. Smisel za humor je bilo še nekaj, kar je Marko premogel. Če bi njegova izvajanja posneli in jih dobesedno prenesli na papir, bi dobili odlična besedila. Zato pa je znal izredno motivirati druge. V času svojega profesorovanja je bil zelo zelen mentor za diplomske naloge, magistracije in doktorate. Sam se lahko pohvalim, da sem pod njegovim mentorstvom izdelal diplomsko nalogo. Njegovi doktorandi so danes nekateri najuspešnejši slovenski pravniki. To ne preseneča. Bil je zmeraj odprt za nove

izzive, ki so jih prinašali spreminjajoči časi in pravni sistem, s svojimi pogledi in opazkami pa je znal pri drugih spodbuditi raziskovalni naboj. Tudi sam sem napisal nekatera besedila z njegovo spodbudo.

Čeprav sta bila njegovo akademsko in pravno delo izjemna, je bil tudi človek z velikim srcem. Njegova empatija, sočutje in sposobnost, da vidi človeka v vsakem posamezniku, so ga naredili za izjemnega prijatelja in kolega. Vedno je bil pripravljen prisluhniti, svetovati in pomagati, ne glede na to, kako majhna ali velika je bila prošnja, ki si jo nanj naslovil. Spominjamo se njegovega izjemnega prispevka k razvoju Pravne fakultete, ki jo je imel tako rad, in naše celotne pravniške srenje, ki ji je pripadal in na katero je bil sam tako ponosen. Zmeraj je poudarjal, da se slovensko znanje lahko kosa z vsemi drugimi v evropski družini narodov in prav njegova bleščeča kariera v eni najuglednejših evropskih institucij je pravi dokaz.

Letošnji jubilejni petdeseti Dnevi slovenskih pravnikov bodo po dolgih letih prvič brez njega. Pogrešali ga bomo. Pogrešali njegov široki nasmeh, njegove modre misli in predvsem njegovo energijo, s katero je napolnil prostor, v katerem je vstopil.

Miha Juhart,

*profesor na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani in
predsednik Zveze društev pravnikov Slovenije*